ଜାତୀୟ ପଟସନ ନିର୍ମାତା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

ବନାମ

କାଟିହାର ମଜଦୁର ସଂଘ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ

ଏପ୍ରିଲ 12, 2001

[ଏସ୍. ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଓ ଶିବରାଜ୍ ୱି. ପାଟିଲ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ଶ୍ରମ ଆଇନ :

ବିହାର ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ଜାତୀୟ ଓ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ ଛୁଟି ଏବଂ ନୈମିତ୍ତିକ ଛୁଟି) ଅଧିନିୟମ, 1976 :

ଧାରା 13 – ଛୁଟି – ଝୋଟ କଳର ହସ୍ତାନ୍ତର ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରମିକମାନେ 10 ଦିନର ଦେୟ ଜାତୀୟ ଓ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ ଛୁଟି ସହିତ 7 ଦିନର ନୈମିତ୍ତିକ ଛୁଟି ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ – ନୂତନ ନିଗମ ତ୍ରିପକ୍ଷୀୟ ବୁଝାମଣା ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ସେହିପରି ଛୁଟି ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କଲା, ଯଦ୍ୟପି ବିହାର ଅଧିନିୟମ ନିଗମ ଉପରେ ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା – ପରେ ଦୀପାବଳି ଦିନର ଦେୟ ଛୁଟିକୁ ବଦଳାଇ 2 ଅକ୍ଟୋବର ଦିନରେ ଦେୟ ଛୁଟି ଦିଆଯାଇଥିଲା – କିନ୍ତୁ ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୀପାବଳି ଦିନକୁ ଦେୟ ଛୁଟି ଭାବେ ଦେବାକୁ ଆଦେଶ କଲେ – ଏହାର ସଠିକତା – ନିର୍ଣ୍ଣିତ : ତ୍ରିପକ୍ଷୀୟ ବୁଝାମଣା, ଜାତୀୟକରଣ ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ବିହାର ଅଧିନିୟମ ଅନୁସାରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିକ ଉପକାରକ ଥିବା ଅଧିକାର ଓ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକୁ ବାଦ କିମ୍ବା ପ୍ରଭାବିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ – ତେଣୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ – ଝୋଟ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା (ଜାତୀୟକରଣ) ଅଧିନିୟମ, 1980, ଧାରା 13 ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏକ ଝୋଟ କଳର ଶ୍ରମିକ ଥିଲେ, ଯାହା ଝୋଟ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା (ଜାତୀୟକରଣ) ଅଧିନିୟମ, 1980 ଅନୁସାରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପାଖକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ଓ ନିହିତ ହୋଇଥିଲା। ପରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଉକ୍ତ କଳଟିକୁ ଆବେଦନକାରୀ ନିଗମ ଅର୍ଥାତ୍ ଜାତୀୟ ପଟସନ ନିର୍ମାତା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ । ହସ୍ତାନ୍ତର ପୂର୍ବରୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଶ୍ରମିକମାନେ 7 ଦିନର ନୈମିତ୍ତିକ ଛୁଟି ସହିତ 10 ଦିନର ଦେୟ ଜାତୀୟ ଓ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ ଛୁଟି ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ନିଗମ ବିହାର ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ଜାତୀୟ ଓ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ ଛୁଟି ଏବଂ ନୈମିତ୍ତିକ ଛୁଟି) ଅଧିନିୟମ, 1976 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଏକ ତ୍ରିପକ୍ଷୀୟ ବୁଝାମଣା ମାଧ୍ୟମରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଏହି ଛୁଟି ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଯଦ୍ୟପି ଉକ୍ତ ବିହାର ଅଧିନିୟମ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରୟୋଗ ହେଉନଥିଲା, କାରଣ ସେହି ନିଗମ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଅଧୀନ ଥିଲା ।

ପରବର୍ତ୍ତୀକାଳରେ ଆବେଦନକାରୀ ଦୀପାବଳି ଦିନର ଦେୟ ଛୁଟିକୁ ବଦଳାଇ 2 ଅକ୍ଟୋବର ଦିନକୁ ଦେୟ ଛୁଟି ଭାବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପିତ କଲେ। ଏହା ପରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏକ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଉଠାଇଲେ ଏବଂ ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଦୀପାବଳି ଦିନକୁ ଦେୟ ଛୁଟି ଭାବେ ଦେବାକୁ ଆଦେଶ କଲେ, ଯାହା ଝୋଟ କଳର ହସ୍ତାନ୍ତର ପୂର୍ବରୁ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା। ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆଦେଶକୁ କାଏମ କଲେ। ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦେଲେ :

1. ଝୋଟ କଳର ହସ୍ତାନ୍ତର ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୀପାବଳି ଦିନ ଦେୟ ଛୁଟି ଥିଲା। ତ୍ରିପକ୍ଷୀୟ ବୁଝାମଣା ଏବଂ ଝୋଟ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା (ଜାତୀୟକରଣ) ଅଧିନିୟମ, 1980 ର ଧାରା 12 ଓ ବିହାର ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ଜାତୀୟ ଓ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ ଛୁଟି ଏବଂ ସାଧାରଣ ଛୁଟି) ଅଧିନିୟମ, 1976 ର ଧାରା 13 ଅନୁଯାୟୀ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିକ ଉପକାରକ ଥିବା ଅଧିକାର ଓ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକୁ ବାଦ କିମ୍ବା ପ୍ରଭାବିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ଉକ୍ତ ବୁଝାମଣାରୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଛୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ ବିହାର ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ତାହା ଅନୁସାରେ ତିଆରି ହୋଇଥିବା ନିୟମମାନଙ୍କ ଅନୁସାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକାରରେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରାଯିବ। ଏହିପରିସ୍ଥିତିରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ।

ଭାରତୀୟ ଅମ୍ଳଜାନ ଲିମିଟେଡ ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ, **[1990] 2 SCC 254** *ମାମଲାକୁ ଏଠାରେ ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ଧାରଣ କରାଗଲା।*

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 6443 / 1997

ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏଲ.ପି.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1232 / 1995 ମାମଲାରେ 20.9.1996 ତାରିଖରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ।

ଆର୍ବିନ୍ଦ ବର୍ମା, ଶ୍ରୀମତୀ ଏସ୍. ମଣ୍ଡଳ, ଶ୍ରୀମତୀ ବର୍ଷା ଚୌଧୁରୀ ଓ କପିଲ କେ. ଚୌଧୁରୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ।

ରବି ଶଙ୍କର କୁମାର, ସବା ରହମାନ, ଏଲ୍.ଆର୍. ସିଂହ ଓ ବି.ବି. ସିଂହ (ଏନ ପି) ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶିବରାଜ୍ ଭି. ପାଟିଲଙ୍କ ଦ୍ବାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ପାଟନା ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 18.10.1993 ତାରିଖରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ବୈଧତା ଓ ସଠିକତାକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଛି, ଯାହାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକକ ବିଚାରପତି କାଏମ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ପରେ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ।

ଆକ୍ଷେପିତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆଦେଶ ଦେଲା ଯେ ଶ୍ରମିକମାନେ ଦୀପାବଳି ଅବସରରେ ଏକ ଦିନର ଦେୟ ଛୁଟି ପାଇବେ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ 1979 ପୂର୍ବରୁ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା। କିନ୍ତୁ ସେହି ଆଧାରରେ ସେମାନେ କୌଣସି ବକେୟା ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ।

ରାୟ ବାହାଦୁର ହରଦୁତ ରାୟ ମୋତିଲାଲ ଜୁଟ୍ ମିଲ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ସଂକ୍ଷେପରେ "ମିଲ୍") 25.2.1975 ରୁ 17.8.1979 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଦ ରହିଥିଲା। ଝୋଟ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥା (ଜାତୀୟକରଣ) ଅଧିନିୟମ, 1980 (ସଂକ୍ଷେପରେ "ଜାତୀୟକରଣ ଅଧିନିୟମ") ପ୍ରଚଳନ ହେବା ପରେ 21.12.1980 ଠାରୁ ଏହା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପାଖକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇ ନିହିତ ହେଲା । ପରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ମିଲ୍‌ଟିକୁ ଜାତୀୟ ପଟସନ ନିର୍ମାତା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ସଂକ୍ଷେପରେ "ନିଗମ") କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କଲେ। ବିହାର ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ଜାତୀୟ ଓ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ ଛୁଟି ଏବଂ ନୈମିତ୍ତିକ ଛୁଟି) ଅଧିନିୟମ, 1976 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଏହି ନିଗମ ଉପରେ ପ୍ରଯୋଗଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା, କାରଣ ଏହା ଧାରା 12(b) ଅନୁସାରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧୀନ ଥିଲା। ତଥାପି ପରିଚାଳନା 27.4.1983 ତାରିଖର ତ୍ରିପକ୍ଷୀୟ ବୁଝାମଣା ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବବତ୍ ବର୍ଷପ୍ରତି 10 ଦିନର ଜାତୀୟ ଓ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ ଛୁଟି ସହିତ 7 ଦିନର ନୈମିତ୍ତିକ ଛୁଟି ଦେବାକୁ ଜାରି ରଖିଲା। ଏହା ପରେ ଉକ୍ତ ଛୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ଓ ତାହା ଅନୁସାରେ ନିର୍ମିତ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଆଧାରଭୂତ ଢାଞ୍ଚା ମଧ୍ୟରେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରାଯିବାକୁ ଥିଲା।

ପରେ ପରିଚାଳନା ଦୀପାବଳି ପର୍ବର ଏକ ଦିନର ଦେୟ ଛୁଟିକୁ କମାଇ ଦେବା ପରେ ଶ୍ରମିକମାନେ ଦାବି କଲେ ଯେ ବେସରକାରି ପରିଚାଳନା ସମୟରେ ଦୀପାବଳି ଦେୟ ଛୁଟି ଥିଲା। କିନ୍ତୁ 1979 ମସିହାରେ ମିଲ୍ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରେ ଏହାକୁ ଅଦେୟ ଛୁଟିରେ ପରିଣତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ପରିଣାମରେ ସମନ୍ୱୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହେଲା। ସମନ୍ୱୟ ଅଧିକାରୀ ପରିଚାଳନାକୁ ଲିଖିତ ଭାବରେ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ଯେ ପୂର୍ବବତ୍ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ ଛୁଟି ଦିଆଯାଉ। କିନ୍ତୁ ପରିଚାଳନା ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କଲା ନାହିଁ ଏବଂ କହିଲା ଯେ 1979 ଠାରୁ ସେମାନେ ଦୀପାବଳି ଛୁଟି ପରିବର୍ତ୍ତେ 2 ଅକ୍ଟୋବର ଦିନ ଏକ ଦିନର ଦେୟ ଛୁଟି ଦେଉଛନ୍ତି। ଏହାର ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏହି ଶିଳ୍ପ ବିବାଦକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ପାଖକୁ ପ୍ରେରଣ କଲେ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆକ୍ଷେପିତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କଲେ ।

ପରିଚାଳନା ତାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ ସ୍ୱୀକାର କଲେ ଯେ 1979 ଠାରୁ ଦୀପାବଳି ଦିନର ଦେୟ ଛୁଟିକୁ ବଦଳାଇ 2 ଅକ୍ଟୋବର ଦିନର ଦେୟ ଛୁଟି ଦିଆଯାଇଛି । ସି.ପି. ସିଂହ, ଶ୍ରମ କଲ୍ୟାଣ ଅଧିକାରୀ (MW-1)

କହିଲେ ଯେ ବେସରକାରି ପରିଚାଳନା ସମୟରେ 10 ଦିନର ଦେୟ ଛୁଟି ଦିଆଯାଉଥିଲା ଏବଂ 2 ଅକ୍ଟୋବର ଦିନ କୌଣସି ଛୁଟି ନଥିଲା। ସେ ସ୍ୱୀକାର କଲେ ଯେ ଜାତୀୟକରଣ ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରମିକମାନେ ଦୀପାବଳି ଛୁଟି ପାଉଥିଲେ। ପରିଚାଳନାର 30.9.1979 ତାରିଖର ସୂଚନାରୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଦୀପାବଳିର ଦେୟ ଛୁଟିକୁ ବଦଳାଇ 2 ଅକ୍ଟୋବର ଦିନର ଦେୟ ଛୁଟି କରାଯାଇଛି । ବିବାଦର ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂଖ୍ୟା 2 ରୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ 1979 ପୂର୍ବରୁ ଦୀପାବଳି ଦିନ ଦେୟ ଛୁଟି ଥିଲା। ଏହି ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ଉପସଂହାରକୁ ପହଞ୍ଚିଲା ଯେ 1979 ପୂର୍ବରୁ ଦୀପାବଳି ଅବସରରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଏକ ଦିନର ଦେୟ ଛୁଟି ଦିଆଯାଉଥିଲା।

ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପରିଚାଳନାର ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ନେଲା ଯେ ବିହାର ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ଜାତୀୟ ଓ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ ଛୁଟି ଏବଂ ନୈମିତ୍ତିକ ଛୁଟି) ଅଧିନିୟମ, 1976 (ସଂକ୍ଷେପରେ "ବିହାର ଅଧିନିୟମ") ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ମିଲ୍ ଉପରେ ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, କାରଣ ଏହା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧୀନରେ ଥିଲା । ତଥାପି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ମତ ଗ୍ରହଣ କଲା ଯେ 27.4.1983 ତାରିଖର ତ୍ରିପକ୍ଷୀୟ ବୁଝାମଣା ଦ୍ୱାରା ବିହାର ଅଧିନିୟମ ଅନୁସାରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା। କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଓ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକୁ ଜାତୀୟକରଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 12 (1)(b) ଅନୁସାରେ ସୁରକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ, ଯାହାର ସମ୍ପର୍କିତ ଅଂଶ ନିମ୍ନପ୍ରକାର :

ଧାରା 12 – କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ଅବ୍ୟାହତତା -

(1) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନର ଠିକ ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଝୋଟ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କର କୌଣସି ସମୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ, ସେ ନିମ୍ନପ୍ରକାର ହେବେ —

(a) ………………………

(b) ଯେଉଁ ସ୍ଥିତିରେ ଝୋଟ ଶିଳ୍ପ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଭାରତୀୟ ପଟସନ ନିଗମରେ ନିହିତ ହୁଏ, ସେହି ସ୍ଥିତିରେ ଉକ୍ତ ନିଗମରେ ନିବେଶିତ ହେବାର ତାରିଖରୁ ସେ ଉକ୍ତ ନିଗମର କର୍ମଚାରୀ ହେବେ।

ଏବଂ ସେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କିମ୍ବା ଭାରତୀୟ ପଟସନ ନିଗମ ଅଧୀନରେ, ଯେପରି ସ୍ଥିତି ହେଉ, ସେହି ଅବସ୍ଥାରେ ସେବା କରିବେ ଏବଂ ସେବା ନିବୃତ୍ତ ବେତନ, ଅନୁତୋଷିକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟରେ ସେମାନେ ସେହି ଅଧିକାର ଓ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକୁ ଉପଭୋଗ କରିବେ, ଯେପରି ଏହିପରି ନିବେଶ ହୋଇନଥାନ୍ତା । ଏହି ଅବସ୍ଥା ତାଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ଯଥାବଧି ଭାବେ ସମାପ୍ତ କରାଯାଇନଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ପରିଶ୍ରମିକ ଓ ସେବା ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କିମ୍ବା ଉକ୍ତ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ବଦଳାଯାଇନଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାରି ରହିବ।

(2)................................

ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆହୁରି ମନେ କଲା ଯେ ଉପରୋକ୍ତ ତ୍ରିପକ୍ଷୀୟ ବୁଝାମଣା ଅନୁସାରେ ଛୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ ବିହାର ଅଧିନିୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକାରରେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରାଯିବ। ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ତାହାର ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୪ ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି :

> "ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଶ୍ରମିକମାନେ ଯେଉଁ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକ ପାଉଥିଲେ, ସେଗୁଡ଼ିକ ସୁରକ୍ଷିତ ଅଛି ଏବଂ ପରିଚାଳନା ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବଞ୍ଚିତ କରିପାରିବ ନାହିଁ। ସେମାନେ 11 ଦିନର ଦେୟ ଛୁଟି ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ସୁବିଧା ଜାତୀୟକରଣ ଅଧିନିୟମ ର ଧାରା 12 ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇଛି।"

ବିଦ୍ୱାନ ଏକକ ବିଚାରପତି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ମାମଲାର ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ ଓ ପରିସ୍ଥିତି ବିଚାର କରି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଥିଲା। ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ "ଏହା ନିର୍ବିବାଦ ଯେ 1979 ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଦୀପାବଳି ଦିନ ଛୁଟି ଭାବେ ଦିଆଯାଉଥିଲା ଏବଂ ତାହାର ପରିବର୍ତ୍ତେ 2 ଅକ୍ଟୋବର ଦିନକୁ ଦେୟ ଛୁଟି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା।" ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ବିହାର ଅଧିନିୟମ ର ଧାରା 13 ଉଲ୍ଲେଖ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସୁବିଧାକୁ ବାଦ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏବଂ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଆଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ କୌଣସି ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ କାରଣ ନ ଦେଖି ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକକ ବେଞ୍ଚ ବିରୋଧରେ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଥିଲେ।

ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନକାରୀ ପକ୍ଷର ବିଜ୍ଞ ଆଇନଜୀବୀ ଯୁକ୍ତି ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଝୋଟ କଳ ଅଧିଗ୍ରହଣ ପରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ 10 ଦିନ ଦେୟ ଛୁଟି ସହିତ ଅତିରିକ୍ତ ଭାବେ 7 ଦିନ ନୈମିତ୍ତିକ ଛୁଟି ଦିଆଯାଇଥିଲା। 10 ଦିନର ଛୁଟି ପ୍ରଥା ଅବ୍ୟାହତ ରହିଥିଲା; ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ କହିଲେ, ଦେୟ ଛୁଟିରେ କୌଣସି କମ ହୋଇନଥିଲା। କେବଳ ଦୀପାବଳିର ଦେୟ ଛୁଟି ପରିବର୍ତ୍ତେ 2 ଅକ୍ଟୋବରକୁ ଦେୟ ଛୁଟି ଭାବେ ବଦଳ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହିପରି ସ୍ଥିତିରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାର କିମ୍ବା ସୁବିଧା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇନଥିଲା। ଶ୍ରମିକମାନେ 27.4.1983 ତାରିଖର ତ୍ରିପକ୍ଷୀୟ ବୁଝାମଣା ର ଶର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ ପାଳନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଥିଲେ ଏବଂ ପରିଚାଳନାଙ୍କ ପାଇଁ ଦୀପାବଳି ଛୁଟି ପରିବର୍ତ୍ତେ 2 ଅକ୍ଟୋବର ଛୁଟିକୁ ସମନ୍ୱୟ କରିବା ଖୋଲା ଥିଲା। ନିଜ ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରି ସେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଭାରତୀୟ ଅମ୍ଳଜାନ ଲିମିଟେଡ ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ, [1990] 2 ଏସ ସି ସି 254 ମାମଲାର ରାୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ। ଏହାର ପ୍ରତିବାଦରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷର ଆଇନଜୀବୀ ଆକ୍ଷେପିତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଯୁକ୍ତି ଦେଇଥିଲେ। ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଓ ପରିସ୍ଥିତି ଆଧାରରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ସମର୍ଥନଯୋଗ୍ୟ ଓ ଅଣଆପତ୍ତ୍ୟଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।

ଆମେ ପକ୍ଷଦ୍ୱୟଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଆଇନଜୀବୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରିଛୁ। 1979 ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୀପାବଳି ଦିନ ଏକ ଦେୟ ଛୁଟି ଥିଲା ବୋଲି ଯେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ଦର୍ଜ କରିଛି, ସେହିଥି ଏକ ପ୍ରମାଣିତ ତଥ୍ୟ ଓ ଠିକ୍। ପରିଚାଳନା ଯଦିଓ ଯୁକ୍ତି ଦେଇଥିଲା ଯେ ବିହାର ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଏହି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରୟୋଗ ହୁଏନାହିଁ, ତଥାପି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ମନେ କରିଛନ୍ତି ଯେ 27.4.1983 ର ସମ୍ମତି ଏବଂ ଜାତୀୟକରଣ ଅଧିନିୟମ ର ଧାରା 12 ଓ ବିହାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 13 ଅନୁସାରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅଧିକ ଲାଭକାରୀ ଅଧିକାର ଓ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକୁ ବାଦ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ଉକ୍ତ ବୁଝାମଣା ନିଜେ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଛୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ ବିହାର ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ତାହାଅନୁସାରେ ସୃଷ୍ଟ ନିୟମମାନଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକାରରେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରାଯିବ। ପରିଚାଳନାର ମତାମତ ଅସଙ୍ଗତ ପ୍ରତୀତ ହୁଏ। ସେମାନେ କହୁଛନ୍ତି ଯେ ବିହାର ଅଧିନିୟମ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରୟୋଗ ହୁଏନାହିଁ କାରଣ ସେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧୀନରେ ଅଛନ୍ତି, ଏବଂ ଏହି ଏକେ ଅଧିନିୟମ ଅନୁସାରେ ସେମାନେ 2 ଅକ୍ଟୋବରକୁ ଦେୟ ଛୁଟି ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ବାଧ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି। ଧାରା 13 ଏହିପରି କହେ :

"ଯେଉଁ ସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର କର୍ମଚାରୀ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବର୍ତ୍ତମାନ ଚଳୁଥିବା ଆଇନ, ଚୁକ୍ତି, ପ୍ରଥା କିମ୍ବା ଚାଲିତ ପ୍ରଚଳନ ଅନୁସାରେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିକ ଲାଭକାରୀ ଅଧିକାର ଓ ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଧିକାର ଓ ସୁବିଧା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏହି ଅଧିନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେହି ଅଧିକାର କିମ୍ବା ସୁବିଧାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ ନାହିଁ।"

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷର ଆଇନଜୀବୀ ଯେ *ଭାରତୀୟ ଅମ୍ଳଜାନ ଲିମିଟେଡ* (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାର ରାୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି, ଆମ ମତରେ ତାହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସହାୟତା କରୁନାହିଁ। ସେହି ରାୟ ଭାରତୀୟ ସଂବିଧାନର ଧାରା 226 ଅନୁସାରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ରାୟ ବିରୋଧରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଦେୱାନୀ ଆବେଦନରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା କୌଣସି ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା କୃତ ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକ ନିଷ୍ପତ୍ତିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇନଥିଲା । ତଦୁପରି, ସେହି ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତି ଏହି ମାମଲାରୁ ଭିନ୍ନ ଥିଲା ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଓ ପରିସ୍ଥିତି ଆଧାରରେ, ଯାହାକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଓ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୁହେଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଛନ୍ତି, ସେହି ରାୟ ଏଠାରେ ପ୍ରୟୋଗ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ।

ଏହି ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ବିଚାର କରି ଆମ ମତରେ ଆକ୍ଷେପିତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଯୋଗ୍ୟ ମାମଲା ନୁହେଁ। ତେଣୁ ଆବେଦନରେ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ନ ଥିବାରୁ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ନାହିଁ।

ଭି.ଏସ୍.ଏସ୍. ଆବେଦନ ଖାରଜ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ସ୍ୱିଡିଲ୍ ନାୟକ,
ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।